

JE ČAS OTVORIŤ
ZATRPKNUTÉ SRDCE

ČAROVNÁ ZÁHRADA

SARAH ADDISON
ALLEN

ČAROVNÁ ZÁHRADA

İKAR

Sarah Addison Allen
Garden Spells

Copyright © 2007 by Sarah Addison Allen
Translation © 2023 by Miriam Ghaniová
Jacket design © 2023 by Mirka Repiská
Slovak edition © 2023 by IKAR, a.s.

Z anglického originálu Garden Spells (A Bantam Book, USA 2007)
preložila Miriam Ghaniová.
Redigovala Jana Holková.
Obálku navrhla Mirka Repiská.
Technická redaktorka Helena Oleňová.
Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s., Bratislava v roku 2023
ako svoju 2 168. publikáciu v elektronickej podobe
Sadzba a zalomenie do strán Studio Stará škola, s. r. o.

ISBN 978-80-551-9215-4

Venujem mame. Lúbim ťa.

PRVÁ ČASŤ
MINULOSŤ

PRVÁ KAPITOLA

Každú mesačnú noc sa Claire v spomienkach a snoch vracala do detstva. Vždy sa bránila spánku v tie noci, keď na ňu žmurkali hviezdy a mesiac ako strieborný kosák sa láskavo pozeral na svet, v ktorom sa ženy usmievali z farebných reklamných tabúl' a ponúkali cigarety a limonádu. Počas letných nocí Claire pracovala pri svetle pouličných lúčok, trhala burinu a zostrihávala nočné kvety – povojnicu aj anjelské trúby, nočný jazmín a kvitnúci tabak. Neboli súčasťou jedlých kvetov dedičstva Waverleyovcov, ale Claire často trápili bezsenné noci, a tak zasadila do záhrady aj tieto kvety, aby mala čo robiť v noci, keď sa cítila zranená, opustená a smutná.

Claire sa vždy snívalo to isté. Dlhé cesty bez konca. Noci strávené v aute, kým sa Lorelei, jej matka, v baroch a kluboch zabávala s cudzími mužmi. Ako dávala pozor, kým matka kradla šampón, dezodorant a rúž, občas aj cukríky pre Claire v niektorom z obchodov na stredozápade. A potom, tesne predtým ako sa zobudila, sa vo svite

mesiaca vždy objavila jej sestra Sydney. Lorelei schytila Sydney a rozbehla sa do domu Waverleyovcov v Bascome v Severnej Karolíne. Jediným dôvodom, prečo Claire udržala s nimi krok, bolo to, že silno držala matku za nohu a nepustila ju.

V to ráno sa Claire znovu prebudila v záhrade za domom a v ústach cítila horkosť. Zamračila sa a vyplula ju. Bolo jej ľúto, ako sa v detstve správala k sestre. Lenže šesť rokov pred príchodom Sydney na svet žila Claire v ustavičnom strachu, že ju niekto prichytí, zraní alebo že nebude mať dostatok jedla a teplého oblečenia na zimu. Matka si vždy nejako poradila, ale len v poslednej chvíli. Našťastie nikdy ich nechytily a Claire nikdy nezranili, no takýto život na úteku bol vyčerpávajúci nielen pre Claire, ale aj pre Lorelei. Asi si uvedomila, že Sydney si zaslúži narodiť sa tak, aby niekde zapustila korene. A malá vyplašená Claire jej to nikdy neodpustila.

Pozbierala zo zeme nožnice a lopatu, namáhavo vstala a v rannej hmle sa pobrala ku kôlni. V záhrade bolo ticho a vlhko, statná jablň v kúte sa chvela ako vo sne. Celé generácie Waverleyovcov chodili do tejto záhrady. Ich minulosť aj budúcnosť boli vpísané v pôde. Niečo sa malo stať, niečo, čo záhrada ešte nebola ochotná prezradiť. Claire musela mať oči poriadne otvorené.

Vošla do kôlne, opatrne utrela zo starých nástrojov rosu a zavesila ich na stenu. Potom zatvorila a zamkla bránku do záhrady a prešla krížom cez príjazdovú cestu do zadnej časti nápadného domu v štýle kráľovnej Anny, ktorý zdedila po starej mame. Zastala v miestnosti, ktorú prerobili na sušiareň bylín a kvetov. Prenikavo tu voňali levandula a mäta. Akoby vošla do vianočných spomienok, ktoré jej nepatrili. Prevliekla si cez hlavu špinavú nočnú košeľu,

stočila ju do kľbka a nahá pokračovala ďalej. Dnešný deň mal byť náročný. Večer musí zabezpečiť občerstvenie na večierok a navyše je to posledný utorok v mesiaci, čo znamená, že musí dodať čerstvé zásoby bazového, mäťového a ružového želé a octu z kvetov cícera a pažitky na miestny trh a do obchodu pre labužníkov. Študenti z Orion College prichádzali po skončení vyučovania do Fredovho obchodu s delikatesami na námestí.

Claire si práve česala vlasy, keď začula klopanie na dvere. Zostúpila po schodoch, stále bosá, v bielych šatách. Otvorila dvere a usmiala sa na staršiu ženu stojacu vo dverách.

Evanelle Franklinová mala sedemdesiatdeväť rokov, vyzerala na stodvadsať, ale stále dokázala prejsť kilometer a pol cez Orion College päťkrát do týždňa. Bola to Clairina vzdialená príbuzná, sesternica z druhého alebo tretieho kolena, a bola jediná z Waverleyovcov žijúca v Bascome. Claire na nej veľmi lipla, pretože potrebovala mať pocit, že má ešte nejakú rodinu, keď Sydney ako osemnásťročná odišla. V tom istom roku zomrela aj stará mama.

Keď bola Claire malá, Evanelle sa u nich doma zastavila a dala jej lekciu prvej pomoci tesne predtým, ako si Claire zranila koleno, nosila jej štvrtdoláre dávno predtým, ako prišiel zmrzlinár, a priniesla aj baterku, ktorú si Claire schovala pod vankúš dva týždne predtým, ako bolo celé okolie jednu noc úplne bez prúdu. Keď vám Evanelle niečo darovala, zvyčajne ste to skôr či neskôr potrebovali, aj keď tá mačacia posteľ, ktorú doniesla Claire pred piatimi rokmi, ešte nenašla svoje využitie. Väčšina ľudí v meste sa k Evanelle správala s láskavým humorom a ona sama sa nebrala príliš vážne. Claire však vedela, že za zázračnými vecami, ktorými Evanelle obdarúvala svojich blížnych, niečo je.

„Netvár sa ako Talianka s tými tmavými vlasmi a so šatami ako od Sophie Lorenovej,“ frflala Evanelle. Mala na sebe zelený zamatový kostým a cez plece jej visela trochu priveľká taška, plná mincí, známok, hodiniiek a mydiel. O všetkých tých veciach sa domnievala, že ich niekedy niekto bude potrebovať.

„Práve som chcela uvariť kávu,“ povedala Claire a obrátila sa. „Pod' ďalej.“

„Nerob si starosti.“ Evanelle vošla dnu a nasledovala Claire do kuchyne. Kým Claire pripravovala kávu, sadla si k stolu. „Vieš, čo nenávidím? Nenávidím leto.“

Claire sa zasmiala. Evanellinej prítomnosti sa vždy potešila. Claire starú dámu celé roky presviedčala, aby sa presťahovala do domu Waverleyovcov, kde by sa o ňu postarala. „Prečo, preboha, nenávidíš leto? Leto je predsa úžasné. Čerstvý vzduch, otvorené okná, v záhrade dozrievajú paradajky, ktoré môže človek jesť ešte zohriate od slnka.“

„Nenávidím leto, pretože veľa študentov odchádza z mesta. Po ceste už nestretávam toľko bežcov a cestou do mesta nemám za chrbtom žiadneho pekného chlapca.“

„Ty si potvora, Evanelle,“ poznamenala Claire a postavila pred ňu na stôl hrnček kávy.

Evanelle doň nazrela. „Nedala si tam nič, pravda?“

„Dobre vieš, že nie.“

„Pretože vaša vetva Waverleyovcov vždy chcela do všetkého niečo pridávať. Ja mám rada jednoduché, obyčajné veci. Čo mi pripomína, že som ti niečo priniesla.“ Evanelle siahla do obrovskej tašky a vytiahla z nej žltý zapaľovač.

„Ďakujem, Evanelle.“ Claire vzala zapaľovač a vložila si ho do vrečka. „Určite sa mi bude hodiť.“

„Vedela som, že ti ho musím dať.“ Evanelle mala dvadsaťosem dokonalých zubov, všetky umelé. Vzala hrnček kávy

a zahľadela sa na tácku s koláčom na antikorovom dreze, prikrytú obrúskom. „Čo si piekla?“

„Bielu tortu. Do cesta som pridala lístky fialiek. Je to na objednávku na dnešný večerok.“ Claire vzala do rúk nádobku stojacu vedľa koláča. „A toto je pre teba. Nepridala som tam nič čudné, naozaj.“ Položila nádobku na stôl pred Evanelle.

„Ty si to najmilšie dievča na svete. Kedy sa konečne vydáš? Kto sa o teba postará, keď sa ja pominiem?“

„Ešte sa nikam nechystaj. Toto je dokonalý dom pre starú dievku. Tu zostanem, deti od susedov budú chodiť do záhrady pod jablň a ja ich budem vyháňať metlou.“

Evanelle pokrútila hlavou. „Tvoj problém spočíva v tom, že nič nechceš meniť. To máš po starej mame. Si presne ako ona – príliš upätá na toto miesto.“

Claire sa usmiala, pretože sa jej páčilo, keď ju porovnávali so starou mamou. Nemala potuchy, čo znamená niečie meno, až kým ju matka neprivedla do tohto domu, kde žila stará mama. Boli v Bascome možno tri týždne a Sydney sa práve narodila. Claire sedela v záhradke pred domom, kým rôzni ľudia prichádzali pozrieť Lorelei a jej bábätko. Niekoľkí z nich po návšteve domu vyšli von a sledovali, ako Claire mlčky stavia z klátikov a konárov domčeky. „Je to celá Waverleyová,“ poznamenala akási žena. „Uzavretá vo svojom vlastnom svete.“ Od toho dňa nasledovala Claire starú mamu každé ráno do záhrady, pozorovala ju, túžila byť ako ona, jedným slovom Waverleyová.

Claire sa ani neobzrela, nereagovala, len pevne stála na tráve, aby sa jej telo neodpútalo od zeme a kamsi neodplávalo. Je Waverleyová. V ten deň o tom nikomu nepovedala, ani živej duši, bála sa, že by jej to vzalo šťastie, ale od toho dňa každé ráno sprevádzala starú mamu do záhrady,

pozorovala ju, snažila sa byť ako ona, snažila sa robiť všetko ako pravá Waverleyová, snažila sa dokázať, že aj keď sa tu nenarodila, neznamená to, že nie je Waverleyová.

„Musím zabaliť zopár škatúl,“ oznámila Claire Evanelle.
„Ak ma chvíľu počkáš, odveziem ťa domov.“

„Pripravuješ dodávku pre Freda?“ opýtala sa Evanelle.

„Áno.“

„Tak potom pôjdem s tebou. Potrebujem kokakolu a nejaké sladkosti. A paradajky. Od teba som sa naučila milovať ich.“

Claire vyniesla z komory štyri poskladané škatule a zabalila do nich džem aj ocot. Keď bola hotová, Evanelle vyšla za ňou a nasadla do bielej minidodávky s nápisom DODÁVKY WAVERLEY. Evanelle sa usadila na sedadlo vedľa vodiča, kým Claire naložila škatule dozadu. Potom Claire podala Evanelle škatuľu s jednoduchou bielou tortou a hnedú papierovú tašku.

„Čo je to?“ opýtala sa Evanelle a nazrela do tašky, kým si Claire sadala za volant.

„Špeciálna objednávka.“

„Pre Freda,“ konštatovala.

„Myslíš, že by si odo mňa ešte niekedy niečo kúpil, keby som ti to prezradila?“

„Nič také som nepovedala.“

„Je to preňho.“

„Asi som ti nerozumela. Pre koho je to určené?“ Evanelle si odfrkla.

„Nehovor mi, že si hluchá.“ Claire sa zasmiala a vyrazila z príjazdovej cesty.

Obchody sa jej darili, pretože všetci obyvatelia vedeli, že jedlá z kvetov rastúcich okolo jablone v záhrade Waverleyovcov môžu na toho, kto ich konzumuje, pôsobiť

rôznymi priaznivými spôsobmi. Vďaka koláčikom s bazovým pyrém, levanduľovým čajovým sušienkam a buchtičkám s konvalinkovou majonézou, ktoré si členky dámskeho klubu pravidelne raz mesačne objednávali na svoje stretnutie, dokázali udržať aj tie najväčšie tajomstvá. Ľudia vedeli, že ak svojim hosťom naservírujú ryžu s nechtíkovými lístkami posypanú vypráženými púpavovými púčikmi, plnené tekvicové kvety a šípkovú polievku, všimnú si len krásu ich domu a nikdy si nevšimnú jeho nedostatky. Mohli si byť istí, že keď ich deti zjedia hrianku natretú anízovo-medovým maslom, anjelské tyčinky alebo sušienky s karamelizovanými fiolkami, okamžite sa upokojia. A keď štvrtého júla vypijú víno zo zemolezu, budú vidieť v tme. Orechová chuť dipu z hlúz hyacintu ich dostala do melancholickej nálady a prinútila spomínať na veci minulé, šaláty s čakankou a mäťou v nich vzbudili nádej, že sa im čoskoro stane niečo príjemné, či už to bola pravda, alebo nie.

Večeru, ktorú mala Claire v ten deň na starosti, organizovala, ako každý rok koncom jari, Anna Chapelová, vedúca výtvarného oddelenia na Orion College, pre svojich kolegov. Toto podujatie pre ňu Claire pripravovala už piaty rok. Bola to dobrá príležitosť predstaviť sa členom akademickej obce, pretože na rozdiel od miestnych, ktorí si u nej objednávali špeciálne pochúťky, keď chceli napríklad niečo vyriešiť a zároveň si byť istí, že druhá osoba o tom už nikdy nebude hovoriť, zabezpečiť si povýšenie alebo upevniť priateľstvo, títo ľudia očakávali len chutné originálne jedlo.

Claire najprv odviezla želé a ocot na trh na Hlavnej ulici, kde si prenajala regál v jednom zo stánkov, potom sa odviezla do mesta a zaparkovala pred Fredovým gurmánskym obchodom, ktorý sa kedysi volal jednoducho U Freda, kým tam nezačali nakupovať nóbl vysokoškooláci a turisti.

S Evanelle vošli do obchodu po vŕzgajúcej podlahe. Evanelle vykročila k paradajkám a Claire zamierila dozadu k Fredovej kancelárii.

Zaklopala a otvorila dvere. „Ahoj, Fred.“

Fred sedel za starým stolom, ktorý zdedil po otcovi, pred sebou mal rozložené papiere, ale podľa toho, ako vyskočil, keď Claire otvorila dvere, bol duchom niekde inde. Rýchlo vstal. „Claire, rád ťa vidím.“

„Priniesla som ti dve škatule, ktoré si si objednal.“

„To je fajn.“ Vzal biele sako z operadla stoličky, na ktorej sedel, a natiahol si ho na čiernu košelu s krátkymi rukávmi. Vyšiel s Claire k dodávke a pomohol jej vyniesť škatule. „Priniesla si mi aj to... o čom sme sa rozprávali?“ opýtal sa jej cestou do skladu.

Nežne sa naňho usmiala a opäť vyšla von. O chvíľu sa vrátila a podala mu papierovú tašku s fľašou ružového vína.

Fred si ho vzal, očividne v rozpakoch, a podal Claire obálku so šekom. Ich konanie vyzeralo úplne nevinne, pretože Fred jej platil šekom zakaždým, keď mu priniesla želé a ocot, lenže tento šek mal asi desaťnásobnú hodnotu, než akú od neho Claire zvyčajne dostávala. Obálka, v ktorej bol, mala jasnejšiu farbu, akoby bola plná svätotajanských mušiek, akoby ju Fred zapálil svojou nádejou.

„Ďakujem, Fred. Uvidíme sa o mesiac.“

„Dovidenia, Claire.“

Fred Walker sledoval, ako Claire čaká pri dverách, kým Evanelle zaplatí. Claire bola krásna žena s tmavými vlasmi a olivovou pleťou. Vyzerala úplne inak ako jej matka, ktorú Fred poznal zo školy, ale to koniec koncov platilo aj o Sydney. Zrejme sa podobali na svojich otcov, nech už to bol ktokoľvek. Obyvatelia mesta boli ku Claire priateľskí, no považovali ju za namyslenú a nikdy sa s ňou neporozprávali

o počasí, vnútroštátnej doprave alebo o tom, aké úžasne sladké boli tohtoročné jahody. Bola Waverleyová a všetky Waverleyové boli čudné, každá svojím spôsobom. Clairina matka bola problémová, opustila svoje deti a nechala ich na starosť starej mame. Po niekoľkých rokoch zomrela pri hromadnej autonehode v Chaanooze. Stará mama Waverleyová už takmer nevychádzala z domu. Clairina vzdialená sesternica Evanelle zasa vždy niekomu dávala čudné darčeky. Ale také už Waverleyové boli. Runionovci boli zas utáraní, Plemmovci boli lstivé líšky a Hopkinsovci si vždy brali staršie ženy. Napriek tomu Claire udržiavala dom Waverleyovcov vo vzornom poriadku, čím robila mestu službu, pretože to bol jeden z najstarších domov v okolí a turisti sa naň radi chodili pozeráť. Bola tu pre každého, kto potreboval vyriešiť problém, s ktorým si poradili len kvety rastúce v blízkosti jablone v záhrade Waverleyovcov. Claire bola prvou z troch generácií, ktorá sa o tento rodinný dar podelila s ostatnými. Preto ju mesto prijalo.

Evanelle podišla ku Claire a spoločne vyšli z obchodu.

Fred pevne zovrel tašku s vínom a vrátil sa do kancelárie.

Vyzliekol si sako, sadol si za stôl a zadíval sa na fotografiu pekného muža v smokingu spred niekoľkých rokov, z oslavy Fredových päťdesiatych narodenín.

Fred a jeho partner James spolu žili už viac ako tri desaťročia, a pokiaľ miestni obyvatelia vedeli o ich vzťahu, po toľkých rokoch im to už neprekážalo. V poslednom čase sa však odcudzili a vo Fredovi začalo klíčiť semienko nepokoj. Už niekoľko mesiacov James viackrát do týždňa zostával na noc v Hickory, kde pracoval, s odôvodnením, že v práci končí tak neskoro, že dochádzanie je zbytočné. Preto zostával Fred príliš často doma sám v situácii, keď nevedel, čo

si počať. James mu vždy hovoril: „Robíš krásne etikety na hrnčeky, čo keby sme sa dnes večer tomu venovali?“ Alebo: „V televízii dávajú film, ktorý by sme mali vidieť.“ James mal vždy vo všetkom pravdu a Fred dlho rozprával o každej záležitosti, keď nebol nablízku. Čo by mal uvariť? Mal by pripraviť oblečenie do čistiarne dnes večer, alebo by to mal nechať na ráno?

Fred celý život počúval o špeciálnom víne Waverleyovcov. Malo konzumentovi navodiť pocit šťastia, pripomenúť mu všetky dobré spomienky a Fred túžil získať späť to dobré, čo s Jamesom prežili. Claire vyrobila len jednu fľašu ročne a predávala ju poriadne draho, ale bola to stávka na istotu, pretože jej rodina, hoci slepá k vlastnému spôsobu života, pomáhala ostatným ľuďom, aby lepšie videli.

Siahol za telefónom a vytočil Jamesovo číslo do práce. Musel sa ho spýtať, čo má uvariť na večeru.

Ktovie, aké jedlo sa podáva k čarovnému vínu.

* * * *

Claire prišla do domu Anny Chapelovej neskoro popoludní. Anna bývala v slepej uličke v štvrti Orion College a jediná cesta k nej viedla cez areál vysokej školy. Okolité sídlisko bolo pôvodne určené pre učiteľov a postavené v rovnakom čase ako areál pred sto rokmi. Akademická komunita mala byť prístupná všetkým. Vzhľadom na postoj vtedajšej spoločnosti k ženským vysokým školám to bolo múdre rozhodnutie. Momentálne tam stále býval rektor a niekoľko profesorov vrátane Anny. Do štvrte sa však sťahovali najmä mladé rodiny, ktoré nemali s univerzitou nič spoločné. Využívali však súkromie a bezpečnosť, ktoré im prostredie poskytovalo.

„Claire, vitajte,“ zvolala Anna, keď otvorila vchodové dvere a uvidela ju stáť na verande s chladničkou plnou jedla. Ustúpila a pustila ju dnu.

„Cestu poznáte. Budete potrebovať pomoc?“

„Nie, ďakujem,“ odpovedala Claire, hoci koniec jari a leto boli jej najrušnejšie obdobia a nemala takmer nikoho poruke. Počas školského roka zvyčajne zamestnávala študentov prvého ročníka kuchárskej školy. Neboli z Bascomu a nekládli jej otázky, iba také, ktoré sa priamo týkali varenia. Veľmi skoro a nepríjemným spôsobom zistila, že by nemala zamestnávať nikoho miestneho, ak sa tomu chcela vyhnúť. Väčšina miestnych totiž očakávala, že sa naučia trochu čarovať alebo sa aspoň dostanú k povestnej jabloni a zistia, či je na miestnej legende niečo pravdy a jablká im prezradia, čo bude najdôležitejšou udalosťou ich života.

Claire prešla do kuchyne, uložila veci do chladničky a zadnými dverami priniesla zvyšok objednávky. Čoskoro kuchyňa ožila teplom pary a lahodnými vôňami, ktoré postupne prenikali do domu. Na Anniných hostí zapôsobili ako bozk od matky, ako hrejivý dotyk domova.

Anna vždy trvala na tom, aby sa používal jej riad – ťažký keramický, ktorý sama vyrobila –, takže Claire najprv pripravila šalát a práve sa chystala ho podávať, keď jej Anna prišla oznámiť, že všetci už prišli a sú usadení.

Slávnostné menu pozostávalo zo šalátu, z polievky z juky, bravčovej sviečkovice plnenej rukolou, pažitkou a kozím syrom, medzitým sa podával citrónový sorbet a ako dezert biela torta s fialkami. Claire mala stále plné ruky práce, kontrolovala jedlo v rúre, ukladala taniere, nehlučne a zručne servírovala a odnášala riad, keď hostia dojedli. Bola to pre ňu rovnaká formálna príležitosť ako